

H A N G Y A

A közeledő karácsony

a felebaráti szeretet ünnepe, a keresztény emberiség szövetkezeti napja. Már a múlt évben felhívtuk szövetkezeti munkatársaink figyelmét e helyen, hogy a szövetkezeti jövőnk fejlődése és virágzása érdekében e nap szövetkezeti jelentőségét fel kell ismernünk és erőt kell belőle merítsünk jövő munkánkhoz.

A karácsony pihenő gazdanépének e napon van módunkban pár szóban ismertetni a közös együttes emberbaráti gazdálkodásnak, a szövetkezeti munkának jövő nagy szerepét a faluk életében, kulturájában és a gyöngék erejének szervezkedésében. A falu értelmisége bizonyára tisztában van a szövetkezet nagy jelentőségével. A szövetkezeti munka eredményeit ma még csak a szakavatott szemek látják meg, de ha e munka jelentőségének rendszeres ismertetésével és a nép-nevelés proqramjába való illetően beillesztésével a népet mind közelebb hozzuk, rövid néhány év alatt olyan szövetkezeti táborát nevelünk, mely e munka jelentőségét mind szélesebb és szélesebb körben terjeszteni és táplálni tudja. Erőnk a nép szövetkezeti szellemének, gondolkodásának és ismereteinek gyarapításából folyik. Nevelése a szövetkezeti munkára hozza magával, hogy anyagi erejével kellő mértékben veszi ki ebből a részét. Minden szövetkezet könnyebb ügyvezetésre, nagyobb anyagi erőre és rohamosabb fejlődésre számíthat, ha szövetkezeti karácsonyt rendez és lelkes vezetői segítségével e napon megemlékezik a nép előtt a szövetkezeti eszmének és munkának, a nép anyagi és erkölcsi boldogságát szolgáló szerepéről, mint egy szebb és boldogabb emberi élet és társadalom előhímkéről ahol a közös cél és együttes munka eredményeit a nép a szövetkezet útján önmagának tarthatja meg és az eredményeket takarékosan összegyűjtve, a saját falujának és kulturájának szolgálatába állíthatja. A szövetkezeti nevelés útján gyermekeink bolgogabb jövőjét készítjük elő, ha nem akarunk már magunkért, ne felejtkezünk meg gyermekeinkről, jövőnkéről és kulturánkról. Addig is míg a szövetkezeti karácsonyt, mint ünnepet jövőben jobban előkészíthetjük és egyöntetűbben megünnepelehetjük, tartsunk karácsonykor egy kis szövetkezeti beszédet gazdáinknak és ahol annak megvannak az előfeltételei, jegyeztessünk

velük gyermekeik számára szövetkezeti üzletrészeket, hogy a szövetkezeti munkába ily módon már gyermek korában bevonjuk a falu társadalmát. Egyik szövetkezeti szelleméről ismert munkatársunk igen radikálisan akarta megoldani ezt a kérdést mondván; „ha én a nép nevelője, vagyis papja és tanítója volnék, nem keresztelném meg, nem venném fel az iskolába, nem esketném össze és nem temetném el jövőre a falu gazdáját, míg szövetkezeti üzletrésszel nem igazolná, miszerint az emberiség és főként a gazdátársadalom közös szövetkezeti munkájának részese kíván lenni.

Évvégi könyvelés és leltározás.

Ellenőreink a szövetkezetek 1921. évi mérleg és zárszámadási munkálatait január hó közepén megkezdik. Feltétlenül szükséges ennélfogva, hogy december hó végén a szövetkezet könyvelője az összes üzleti könyveket rendbehozza és minden még könyveletlen tételt lekönyveljen. *A könyveket december végével csak ceruzával szabad lezárni.* A végleges lezárást a teljes felülvizsgálat megkezdése és a zárszámadások elkészítése után ellenőrtünk fogja eszközölni. December hó végén a ceruzával való lezárás után az esetleges hibák javíthatása céljából a raktárkönyvben és boltoskönyvben 2—3 oldalt üresen kell hagyni és csak ezután könyvelni el a jövő évre könyvelendő tételeket, illetve megkezdni az 1922. év január havi könyvelést.

A törvényszékek és pénzügyigazgatóságok újabb rendelkezései szerint minden szövetkezet köteles zárszámadását július hó 1-ig közgyűlésen is letárgyalni. A hatóság ezen intézkedése alapján ellenőreink 1922. első felében a szövetkezetek évi mérleg munkálatainak elkészítésével fognak csak — a központ által megállapított munkarendben — foglalkozni. *Mindaddig, míg ezt a munkát be nem fejezik leltár, vagy átadási munkálatokat a szövetkezeteknél nem végezhetnek.* Esetleges kivételt csak igen indokolt és sürgős esetekben fogunk tenni. Kívánatos tehát és nyomatékosan kérjük is a szövetkezetek vezetőit, hogy december 31-én a szövetkezet árukészletét pontosan — saját hatáskörében — leltározza fel, a leltár tételeket számítsa ki, hogy ellenőrtünk kiszállása alkalmával e leltárt átnézhesse, felülvizsgálhassa és az

évi mérleget ennek alapján készíthesse el. A leltár felvételénél követendő eljárást a következőkben közöljük:

1. Az összes számlák alapján meggyőződést kell szerezni arról, hogy a szövetkezet által vásárolt és boltkezelőnek — eladás céljából — átadott áruk a raktárkönyvbe be vannak e vezetve az eladási áron.

2. Át kell nézni a pénztárkönyvet is a legutóbbi ellenőri vizsgálat óta és meg kell győződni, hogy a pénztárkönyvben áruért kiadott értékek megfelelő árucikkkel a raktár és boltoskönyvben a boltos meg van-e terhelve.

3. Boltoskönyv bal oldala alapján, ahol a pénztáros a napi bevételek átvételét elismeri, meg kell győződni arról, hogy a boltos által átadott készpénz a raktárkönyv bal oldalára mind át van-e vezetve.

Ha fenti pontoknál valamely hiány mutatkozik, úgy azt pótolni kell, illetőleg utólagosan kell a tételeket a raktárkönyvben és boltoskönyvben megfelelő helyre bevezetni.

4. A leirási könyvecskét összegelni kell és a még el nem könyvelt részt, úgy a raktár, mint a boltoskönyv bal oldalán a napi bevételek bevezetése utáni rovatba fel kell jegyezni.

5. *A boltos köteles december 31-én az összes kiadott hiteleirol névszerinti kimutatást készíteni és ezen kimutatáson tartozásait az adósokkal elismertetni.* Ezen kimutatást boltos köteles elkészíteni még az esetben is, ha az igazgatóság a kihitelezést nem engedélyezte.

A hitel kimutatás végösszege a raktárkönyvben és boltoskönyvben szintén bal oldalon a napi bevételek után fellevezendő.

Az így elkészült raktárkönyv rendezés után kezdheti meg csak az igazgatóság 2—3 tagja és a felügyelőbizottság részéről legalább 1 tag a leltározást; az üzlethelyiségben levő áruk összeírását. A leltározás megkezdése előtt boltos gondoskodjék arról, hogy az egynemű árucikkek egy helyre gyűjtessenek össze. A leltár felvételét meg az ajtónál, vagy valamelyik könnyen megjegyezhető saroknál kell megkezdni. Legcélszerűbb, ha szép sorrendben a polcokról mindent a kiszolgáló asztalra veszünk le és helyére csak akkor tesszük vissza, ha az árut lemértük, árát a raktárkönyv segítségével megállapítottuk és a leltárírtatba feljegyeztük. Így haladunk a leltár felvé-

tellel polcról-polcra, fiókról-fiókra addig, míg az üzlethelyiségben mindent feljegyzünk. Az üzlethelyiség befejezése után hasonló képpen járunk el a kézraktárban, azután a másik raktárban, később a pincében és a padláson.

A leltár befejezése után annak utolsó tételét követő sorokban egy nyilatkozatot kell beírni, mely szerint az üzletvezető kinyilatkoztatja, hogy a leltár felvételénél jelen volt és a leltár felvételének helyességét és pontosságát elismeri. Ezen nyilatkozatot sajátkezűleg aláírják a boltos és a leltározásnál közreműködött igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok.

A leltárfüzetét kiszámítja a boltkezelő külön és kiszámítja a könyvelő is külön azért, hogy hiba se a beszorásnál, se az összeadásnál ne csuszhaszon be.

A leltárból nem szabad kifelejteni az üres edényeket, ha azokkal az üzletvezető a raktárkönyvben meg volt terhelve. Nem szabad kifelejteni továbbá a boltos fiókjában talált készpénzt, okmánybélyeget és váltókat, mert ezek is értéket képviselnek.

A leltár végösszegét, úgy a raktárkönyvben, mint a boltoskönyvben szintén a bal oldalra írjuk be. Most már a raktárkönyvbe és boltoskönyvbe minden tétel be van vezetve és a bal oldalon összegelt végösszegnek egyeznie kell a jobb oldalon levő összegek végösszegével. Ha a bal oldalra fentemlített tételeket már mind bevezettük és az mégis kevesebbet mutat, mint a jobb oldal végösszege, akkor az üzletvezető terhére a különbség, mint hiány mutatkozik.

A leltározás eredményéről kérjük központunkat értesíteni, hogy az esetben, ha nagyobb hiány állott elő, a leltár sürgősebb esetleg azonnali felülvizsgálatát és a hiány helyességének megállapítását elrendelhessek.

Kövessük a szövetségi központ tanácsait és utmutatásait, figyelmeztetéseit és intéseit, mert azokat 22 évet meghaladó szövetségi tapasztalatok alapján adja.

A könyvelési osztály felhívása.

A közeledő évi zárlat alkalmából felkérjük a szövetségek vezetőit, hogy készpénz állományukat legkésőbb folyó hó 27-ig utalják át, hogy azokat még f. évben elszámolhassuk.

A bankok és gócpontok utján történő átutalások esetén a Hangya központ azonnal értesítendő az átutalt összeg nagyságáról, megfelelő előjegyzés céljából. A transitó raktárainknál azonban december 31-én is fizethetnek le tolyószámlájukra, minden külön értesítés nélkül. Azokról tudomást szerzünk raktárnokaink jelentéséből.

Ajánlatos a szövetségek tartozásá-

nak teljes kiegyenlítése, vagy legalább nagy összeggel való törlesztése, mivel a szövetségek évi mérlegében a Hangya központ követelése külön fel van tüntetve.

A karácsonyi bevételek átutalására annál is inkább számítunk, mert a szövetségek rendelkezéseit csak megfelelő fedezet ellenében tudjuk elintézni.

Kérjük a szövetségek vezetőségét arra is, hogy a rendelés feladása alkalmával közöljék legutolsó átutalásukat, Ennek hiányában ugyanis hosszadalmas levélváltást kell folytatnunk, melyek az áruk leszállítását rendkívül késleltetik.

Hasznos tudnivaló! Olvassuk rendszeresen lapunkat, a „Hangyát“.

A központ közleményei.

Felkérjük szövetségeinket, hogy az adó ügyekben hozzájuk kiszállott bizottságok, vagy pénzügyi közegek által felvett jegyzőkönyveket (proces-verbal), vagy bármely más, ily bizottságok vagy közegek által eszközölt hivatalos megállapításokat, ezeknek a szövetségek részére történt kézbesítés napján az átvétel keltének (év, hó, nap) az illető iratra leendő rávezetése mellett a központnak „adó-ügy, sürgős!“ jelzéssel haladéktalanul küldjék be, hogy az esetileges tiltakozások, vagy felebbezések az illetékes hatóságokhoz még a jogorvoslati határidő (10 nap és 15 nap) letelte előtt benyújthatók legyenek.

Az említett jegyzőkönyvek és megállapítások sürgős beiktatásának s ennek folytán a fellebbezés elmulasztása szövetségeinknek súlyos megadóztatást vonhatja maga után.

Központi áruosztályunk közli a közvetlen körzetébe tartozó szövetségek vezetőivel, hogy a december 1. én kibocsátott árjegyzékben felütnetett kristály cukor és kocka cukor egységáraknál 50 bani árszállítást eszközölt.

Szövetségeink figyelmét felhívjuk azonkívül a legújabbban forgalomba hozott 1917. évi buteliás borainkra, melyek páratlan minőségűknél fogva felette állanak a mai Románia területén forgalomban levő összes boroknak. Sikertült nagyobb mennyiségű kizárólag 1917. évi Erdélyi Hegyaljai garantált fajborokat közvetlenül a termelőktől biztosítanunk, melyeket teljesen tiszta, kifogástalan állapotban kizárólag szövetségeink részére tartunk fenn.

Minden szövetséget tegyen próba megrendelést:

1917 évi. Hangya Leányka $\frac{7}{10}$ l. à 15.50
 „ „ „ Som (furmint) $\frac{7}{10}$ l. à 15.50
 „ „ „ Rajnai Rizling $\frac{7}{10}$ l. à 15.—

(Az üvegért drb.-ként 4 L-t számítunk fel.)
 pecsenye borainkból annál is inkább, mert a közlegő ünnepekre való tekintettel szövetségeinknek készletét a fentli borokkal óhajtánánk kiegészíteni.

Egyben értesítjük szövetségeinket, hogy a december 4.-iki lapunkban közölt ital árjegyzék tévesen szedettet, melynek helyesbítése veget ital áru árjegyzékünket ismétlen közöljük.

Hordos borok:

1919 évi vegyes	1 liter à 5.—	leu
„ „ finom vegyes	1 „ „ 7.—	„
„ „ Hangya asztali	1 „ „ 9.60	„

Pálinkadruk:

		Hordoban	1 lit. üvegben	1/2 lit. üvegben
Ó-Cognak	40%	30.—	35.—	19.—
Ó-Almapalinka	48%	27.—	32.—	17.50
Ó körte	48%	27.—	32.—	17.50
Ó-borovicska	43%	30.—	35.—	19.—
Seprő	45%	23.—	28.—	16.—
Törköly	45%	23.—	28.—	16.—
Szilva	45%	22.—	27.—	15.50

Rumok:

		Pintes üvegben	1/2 üvegben
Rum Cuba III	70%	35.—	40.— 22.—
„ „ II	50%	24.50	29.50 16.50
„ „ I	45%	22.—	37.— 15.—
Brazíliai	60%	30.50	44.50 35.50 19.50
Rum belföldi	40%	19.—	24.— 13.50

Likörök:

Császárkörte	19.50	24.50	14.—
Állásch	19.50	24.50	14.—
Angolkeserű	19.50	24.50	14.—
Meggyesz	24.—	29.—	16.—

Szeszek:

Finomszesz 96% à helyi.	38.50
Hangya sósborszesz kis üveg	3.50
„ „ közép üveg	8.50

Az árak ab raktár Nagyenyed, minden kötelezettség nélkül értendők. Hordóinkat 30 napon belül a kiszámlázott árban visszavesszük. A későbbben visszaküldött edényekért külön használati díjat számítunk fel.

HIRDETÉSEK.

Jobbágyteleki „Hangya“ fogyasztási és értékesítő szövetséget 1921. évi december hó 26.-án d. u. 2 órakor a községházánál évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés 1922. évi január hó 2. napján tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozat képes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31.-én a tagok száma 152, üzlet-részeinek száma pedig 876 volt; az év folyamán belépett 2 tag 584 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolti helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Jobbágytelek, 1921 december hó 12.én. Az igazgatóság.

A mellékletet szerkesztő:

DR. HARMATH JÁNOS.

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA“ SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

az E. G. E. titkára.

Megjelenik minden vasárnap.